

JÉGEN TARTÓZKODÁS VESZÉLYEI

Szinte nem múlik el tél, úgy hogy ne értesüljünk olyan tragédiáról, amely a kellően még nem megvastagodott álló-és folyóvizek jégtakarójának beszakadása okozott. Mivel a mentésbe bevonható tűzoltó erők és eszközök helyszínre történő kikerzése sokszor 15-20 percet is igénybe vehet jelentős - ezért az alábbiakban néhány követendő (megfontolandó) jótanáccsal szeretnénk segítséget nyújtani.

Néhány általános érvényű szempont a korcsolyázás, csúszkálás és jégen tartózkodás helyének kiválasztásához:

Befagyott állóvíz esetén

- A part közelében a jég rendszerint vékonyabb, néha üreges, ezért könnyebben törik, Beszűküléseknél áramlatok gyöngíthetik a jeget, (ugyanaz vonatkozik állóvizeknél a mellékfolyók torkolatára is)
- Meleg források különösen veszélyesek, mert nem mindig hoznak létre jégmentes helyeket, hanem elvékonyítják a jeget, ami nem látható
- Sűrű hótakaró alatt a jég vékonyabb min hómentes helyeken.

Befagyott folyóvizek esetén

- Különösen vékony jég és jéggel nem fedett részek a "sodorvonal"-ban találhatóak
- Folyókanyarok külső oldalán is vékony jégréteggel kell számolni.
- Sebes folyású, vagy kőtömbökkel telített szakaszon a jég szintén lényegesen vékonyabb.

Mindkét esetben fontos tanács:

- Olvadáskor a jégtakaró teherbíró képessége akkor is erősen csökken, ha vastagsága változatlanul fennáll,
- Jégen történő haladáskor nyugodtan és egyenletesen lépkedjünk, ha elesünk, az fokozza a jég beszakadásának veszélyét
- Több személy esetén pihenéskor is tartsuk be a szükséges távolságot,
- Jégen történő haladáskor sibottal, vagy bottal állandóan ellenőrizzük az előttünk levő jég vastagságát és szilárdságát.

A jég beszakadása esetén követendő magatartás

A jég beszakadását rendszerint már előre jelzi a ropogás és a recsegés, és a jég felületének süllyedése. Ekkor a beszakadás esetleg még elkerülhető.

Teendők:

Azonnal feküdjünk laposan a jégre (nagy fekvési felület), lehetőleg arccal a part felé. Lassú, nyugodt mozdulatokkal (mindig a lehető legnagyobb felfekvési felületen) kússzunk a part felé.

Ha a jég a fenti előjelek nélkül beszakad, vagy túlságosan későn reagálunk és beszakadt alattunk, a teendők a következők:

azonnal tárjuk szét karjainkat, és ejtsük magunkat előre, minden eszközzel gátoljuk meg, hogy a jégfelület alá csússzunk vagy lemerüljünk a vízbe.

Ha mégis a jégfelület alá kerülünk:

- Tartsuk nyitva a szemünket és nézzünk felfelé.
- Ha a *jég hóval fedett*, a közelben lévő jégtörés helyét a beeső fénysugár alapján még fel lehet ismerni, és el lehet érni, hogy a jeget nem fedi hó, a víz és a jég egyforma fénytörése miatt a még beszakadásának helye csak igen nehezen ismerhető fel, folyóvíz esetén az áramlás miatt e helyet akkor sem lehet mér elérni, ha tudjuk, hol van, a túlélés ilyenkor igen csekély.
- Próbáljuk meg a felsőtestünkkel újból a jégfelület fölé jutni (lehetőleg arccal a part felé).
- Végezzünk lábainkkal lökésszerű úszó mozdulatokat, a karjainkkal és súlyáthelyezéssel segítsük a lábmunkát. Amennyiben így nem sikerül a jég fölé jutni , próbáljuk meg a jég beszakadásának helyével szembeni oldalon egyik lábunkkal a jég felületére jutni és ezután a kezünkre és lábunkra támaszkodva testünket oldalt a jégfelületre tolni.
- A jég beszakadásának formáitól és nagyságától függően e módszer hanyatt fekve is alkalmazható.
- Ha a jég újból beszakad, vágjunk magunknak utat a part felé, addig, míg ki nem jutunk a partra, vagy teherbíró jégfelülethez nem érünk.
A víz hőmérséklete a jégfelület alatt 0-4 C, vagyis már 20-30 másodperc után hidegsokk következhet be (vérkeringési zavarok, sőt a szív működés leállása).

Mások bajba kerülése esetén a következő módon nyújthatunk segítséget:

- Ne egyenes tartásban, hanem hason csúszva közelítsük meg a jég közé került személyt (ellenkező esetben mi is veszélybe kerülhetünk, mert beszakadhat alattunk a jég).
- Ne közelítsük meg egészen a jég beszakadásának helyét (a jég törékeny). Az utolsó szakaszt hidaljuk át segédeszközökkel (hosszú ággal, bottal, kötéllel, nadrágszíjjal- esetleg többet összekötve, vagy ruhadarabokkal). Vigyázat: ne húzzuk ki a szerencsétlenül jártat a ruhája ujjánál fogva, mert a varrásoknál könnyen elszakadhat.
- Ha több segítőtárs van a helyszínen: alkossunk láncot úgy, hogy mindenki hason fekve az előtte levő lábát fogja. Ezáltal az elől levő személyt mentőakciója során a többiek hatékonyan támogatják.
- Az odanyújtott segédeszközökkel húzzuk ki a szerencsétlenül jártat a jégre, majd a beszakadás helyétől a partra. Ha a szerencsétlenül járt már a jég alá került, a mentési kísérletet már csak felkészült szakemberek tudják végrehajtani, így szükséges a tűzoltóság 105-ös segélyhívó számon történő mielőbbi értesítése.